

Zatwierdzam

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

(podpis elektroniczny)

Warszawa, kwiecień 2022 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI
W ZAKRESIE DZIAŁU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ –
SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
W ROKU 2021**

Program współpracy Ministra Edukacji i Nauki w zakresie działu administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2021, zwany dalej „Programem”, został przyjęty zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. MEiN poz. 15). Obowiązek ogłoszenia sprawozdania z realizacji Programu za rok poprzedni wynika z art. 5b ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.).

Komórką odpowiedzialną za przygotowanie oraz monitorowanie realizacji Programu jest Biuro Ministra, które współpracuje z pozostałymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań wymienionych w Programie, zgodnie z ich właściwością.

Za główny cel Programu przyjęto budowanie partnerstwa społecznego na rzecz jakości naukowej, nowoczesnego szkolnictwa wyższego oraz rozwoju gospodarczego Polski, jako wyrazu Społecznej Odpowiedzialności Nauki.

W Programie wyróżniono dwie podstawowe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi: pozafinansową oraz finansową.

1. Formy współpracy pozafinansowej

1.1. Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych

W 2021 roku Ministerstwo Edukacji i Nauki (MEiN) zapewniało udział organizacjom pozarządowym w procesie tworzenia przepisów prawa. Projekty aktów normatywnych były konsultowane z organizacjami pozarządowymi, które działają w obszarze dotyczącym danego projektu. Sporządzenie oceny skutków regulacji do aktu prawnego oraz wskazanie w niej podmiotów, z którymi należy skonsultować projekt, należało do właściwości komórek

merytorycznych MEiN. Organizacje pozarządowe mogły również z własnej inicjatywy brać udział w procesie stanowienia prawa poprzez przekazywanie stanowisk do aktualnie procedowanych projektów aktów normatywnych, które były systematycznie udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji i Nauki. Stanowiska były przekazywane głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej.

1.2. Tworzenie gremiów opiniodawczo-doradczych z udziałem partnerów społecznych:

a) Zespół do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej

W 2021 roku odbyły się dwa posiedzenia Zespołu do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej – 29 września oraz 17 grudnia.

Na posiedzeniu we wrześniu omówiono kwestię nowelizacji ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. *o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1646), inicjatywy Komisji Europejskiej w ramach Grupy Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów dotyczących Jednolitego Rynku (SMET – Single Market Enforcement Task-Force), aktualizację Bazy Zawodów Regulowanych, obowiązki sprawozdawczości wynikające z przepisów dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. *w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych*, jak również sprawy związane z Systemem Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym.

Na posiedzeniu w grudniu przedstawiono projektowane zmiany w ustawie *o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej*. Ponadto omówiono aktualizację załącznika V do dyrektywy 2005/36/WE, minimalne wymogi kształcenia w zakresie lekarza weterynarii oraz relacje Wielka Brytania-Komisja Europejska dotyczące umowy o handlu i współpracy.

1.3. Nadzór nad działalnością fundacji oraz udział przedstawicieli Ministra w organach fundacji:

a) Fundacja – Zakłady Kórnickie (FZK) – na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. *o fundacji – Zakłady Kórnickie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1705) nadzór nad Zakładami sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Reprezentantem Ministra w Radzie Kuratorów FZK, w kadencji 2017-2022, był Pan Dariusz Jaworski, który złożył rezygnację z dniem 26 lipca 2021 r. W dniu 13 września 2021 r. w jego miejsce został powołany Pan Jan Sulanowski.

W ramach nadzoru Minister zatwierdził Sprawozdanie z działalności Fundacji w 2020 r.;

b) Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości – organem sprawującym nadzór nad Fundacją jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, którego w Radzie Fundacji (zgodnie z art. 17 ust. 1 Statutu Fundacji) reprezentują 2 osoby. W 2021 r. byli to: Pani Monika Kwiecień-Miland oraz Pan Włodzimierz Fisiak (do 3 lutego), a następnie Pan Grzegorz Dębowski (od 3 lutego). Przedstawiciele Ministra kontynuują swoją misję w Radzie powołanej na kadencję 2021-2025;

c) Zakład Narodowy im. Ossolińskich – nadzór nad Fundacją sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Osobą wskazaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do składu Rady Kuratorów V kadencji, na podstawie § 13 pkt 3 Statutu Fundacji, w roku 2021 był Pan Piotr Czekierda. Natomiast na kadencję 2021-2026 został powołany Pan Ryszard Jan Wawryniewicz;

d) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – nadzór nad Fundacją sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Członkami Rady Fundacji w 2021 r. byli: Pan Piotr Gajewski (do 13 sierpnia), Pani Małgorzata Kopiczko (od 28 sierpnia), Pani Katarzyna Zawada (do 15 września), Pan Tomasz Michałowski (do 15 września) i Pan Marek Lewiński (od 15 września);

e) Fundacja Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta – współpracę ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego z Polsko-Amerykańską Komisją Fulbrighta reguluje *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie współpracy w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta* podpisana w Waszyngtonie dnia 10 marca 2008 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 26, poz. 158). Przepisy umowy zobowiązują stronę polską do powołania pięciu członków do Rady Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, w tym przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego (w 2021 r. był nim Pan Arkadiusz Adameczyk).

W 2021 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady, podczas których podjęto 22 uchwały, w tym m.in. dotyczące laureatów wybranych w poszczególnych programach stypendialnych, zatwierdzenia budżetu rocznego Fundacji, zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego i absolutorium dla Zarządu.

Fundacja Fulbrighta wspiera realizację celów Ministra poprzez utrzymywanie wysokiego poziomu kandydatów – studentów, doktorantów oraz badaczy, którzy uczestniczą w wymianie akademickiej i naukowej z USA, zdobywając cenne doświadczenie w środowisku międzynarodowym, które następnie pożytkują w pracy naukowo-badawczej po powrocie do kraju.

W 2021 r. w ramach oferty programowej „Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta” (dotyczącej wymiany akademickiej w roku akademickim 2021/2022) stypendia otrzymało 60 Polaków.

1.4. Przyznawanie honorowych patronatów

W roku 2021 Minister Edukacji i Nauki objął **patronatem 43 przedsięwzięcia** z zakresu nauki i szkolnictwa wyższego organizowane przez organizacje pozarządowe. Były to m.in.

konferencje naukowe, seminaria, kongresy, konkursy, festiwale, jubileusze, targi edukacyjne, warsztaty i programy stypendialne.

2. Formy współpracy finansowej

Współpraca finansowa MEiN z organizacjami pozarządowymi w 2021 roku prowadzona była m.in. przez finansowanie projektów w ramach programów lub przedsięwzięć Ministra, a także zlecenie realizacji zadań publicznych.

2.1. Projekty w ramach programów lub przedsięwzięć Ministra:

a) Program „Społeczna odpowiedzialność nauki” (SON)

Celem programu jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz innych jednostek organizacyjnych działających na rzecz upowszechniania nauki, które realizują projekty związane z popularyzacją nauki lub promocją sportu akademickiego oraz utrzymaniem zasobów bibliotecznych o istotnym znaczeniu dla nauki lub jej dziedzictwa. Program składa się z modułów:

- „Popularyzacja nauki i promocja sportu” (wspieranie realizacji projektów polegających na: popularyzacji osiągnięć naukowych, pracy naukowców, badań naukowych i prac rozwojowych oraz na promocji nauki; organizacji przedsięwzięć ukazujących w przystępny sposób przydatność wiedzy naukowej; organizacji przedsięwzięć mających na celu upowszechnianie tradycji społeczności akademickiej; organizacji przedsięwzięć promujących i wspierających sport akademicki); popularyzowaniu innowacyjnych rozwiązań w nauce i szkolnictwie wyższym;
- „Wsparcie dla bibliotek naukowych” (wspieranie realizacji projektów polegających na utrzymaniu zasobów bibliotecznych o istotnym w skali kraju znaczeniu dla nauki lub jej dziedzictwa, ich opracowywaniu oraz udostępnianiu w postaci elektronicznej).

W roku 2021, w ramach SON zakwalifikowano do finansowania i podpisano umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację **53 projektów**, na łączną kwotę **24 921 749,90 zł**.

b) Program „Nauka dla Społeczeństwa” (NdS)

Przedmiotem programu jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz innych jednostek organizacyjnych działających na rzecz upowszechniania nauki w realizacji projektów mających na celu budowanie współpracy między podmiotami działającymi w obszarze nauki a podmiotami działającymi w sferze społeczno-gospodarczej.

Program obejmuje finansowanie projektów w obszarach:

- „Doskonałość naukowa” (wspieranie projektów mających na celu podnoszenie jakości i przełomowości badań naukowych (frontier research), w szczególności przez identyfikację nowych, kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego problemów badawczych oraz

podejmowanie pionierskich prac badawczych w tym zakresie, umiędzynarodowienie polskiej nauki i zwiększenie rozpoznawalności jej osiągnięć, wypracowanie i wdrażanie koncepcji rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, podnoszenie jakości dydaktyki akademickiej, kształtowanie i wdrażanie mechanizmów ewaluacyjnych inicjujących proces zmian pro jakościowych, identyfikowanie bodźców i mierników rozwoju polskiej nauki, kształtowanie odbioru społecznego polskiej nauki);

– „Nauka dla innowacyjności” (wspieranie projektów mających na celu poprawę efektywności współpracy nauki z otoczeniem gospodarczym, wspieranie procesów innowacyjności oraz komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, a także know-how związanego z tymi wynikami, w tym promowanie dobrych praktyk w zakresie innowacji, upowszechnianie wiedzy na temat związków między nauką, innowacyjnością i gospodarką);

– „Humanistyka – Społeczeństwo – Tożsamość” (wspieranie projektów mających na celu rozwój nauk humanistycznych oraz stymulowanie i promowanie innowacyjnych badań humanistycznych, rozwój i promowanie badań interdyscyplinarnych w obszarze humanistyki, wykorzystanie humanistyki do rozwoju innych obszarów nauki, a także kultury, edukacji, gospodarki i społeczeństwa, badanie oraz promowanie idei polskości w historii, kulturze i myśli politycznej, prowadzenie badań w zakresie tożsamości narodowej (kulturowej) na rzecz trwałości polskiej tradycji narodowej, badanie oraz promowanie polskich tradycji regionalnych i narodowych oraz postaw patriotycznych, badanie oraz popularyzacja regionalnych i narodowych źródeł kultury polskiej (w tym literatury, sztuki, muzyki i myśli filozoficznej) w kraju i za granicą, prowadzenie badań nad polskim muzealnictwem i miejscami pamięci narodowej w kraju i za granicą).

W roku 2021, w ramach NdS zakwalifikowano do finansowania i podpisano umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację **3 projektów**, na łączną kwotę **4 408 567,95 zł**. Środki przewidziane zostały do przekazania w latach 2022-2023.

c) Program „Doskonała nauka” (DN)

Przedmiotem programu jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz innych jednostek organizacyjnych działających na rzecz upowszechniania nauki w realizacji projektów mających na celu prezentację osiągnięć naukowych, w tym najnowszych wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, poprzez organizację konferencji naukowych oraz wydawanie monografii naukowych. Program składa się z modułów:

– „Wsparcie konferencji naukowych” (wspieranie realizacji projektów polegających na organizacji konferencji naukowych prezentujących osiągnięcia naukowe, w tym najnowsze wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych);

– „Wsparcie monografii naukowych” (wspieranie realizacji projektów polegających na wydawaniu monografii naukowych o wysokim poziomie naukowym i istotnym znaczeniu dla rozwoju nauki lub wzrostu polskiej gospodarki, prezentujących osiągnięcia naukowe, w tym najnowsze wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych, w celu

wprowadzenia wyników tych badań lub prac do obiegu krajowego lub międzynarodowego, oraz na udostępnieniu tych publikacji w Internecie, w trybie otwartego dostępu, w sposób bezpłatny i bez technicznych ograniczeń).

W roku 2021, w ramach DN zakwalifikowano do finansowania i podpisano umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację **51 projektów**, na łączną kwotę **3 539 541,17 zł**.

2.2. Otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”

Konkurs skierowany jest do organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 *ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Przedstawiciele tych organizacji, prowadzących działalność w środowisku akademickim, są zapraszani do udziału w pracach komisji konkursowej. Corocznie jest formułowanych kilka celów konkursu, w szczególności dotyczących wspierania bieżących działań i programów lub przedsięwzięć Ministra.

W roku 2021 mogły być realizowane – przede wszystkim w formie konkursów, akcji informacyjnych, konferencji, seminariów, szkoleń i warsztatów – projekty uwzględniające działania na rzecz:

- studenckiego ruchu naukowego i kół naukowych;
- zwiększania świadomości prawnej studentów i doktorantów w zakresie przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki – w tym działania strażnicze;
- rozwoju mediów akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem programów poświęconych tematyce studiów, badań naukowych i popularyzacji nauki;
- wyrównywania szans studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami;
- popularyzacji zachowań proekologicznych wśród studentów i doktorantów;
- wspierania procesu integracji studentów i doktorantów z zagranicy w polskim środowisku akademickim.

Wykonanie **30 projektów** zlecono **20 organizacjom pozarządowym**. Na realizację zadań przeznaczono **2 418 086,64 zł**.

2.3. Wsparcie inicjatyw wpisujących się w aktualne priorytety Ministra

W ramach współpracy przy realizacji różnego rodzaju wydarzeń i działań (konferencje, konkursy, kampanie informacyjne, inne inicjatywy organizacji pozarządowych), wpisujących się w aktualne priorytety Ministra, dofinansowano **7 projektów** realizowanych przez **6 podmiotów** z obszaru tzw. trzeciego sektora. Łączny koszt związany z realizacją działań wpisujących się w aktualne priorytety Ministra wyniósł **191 199,00 zł**.

2.4. Dotacja celowa na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta

W 2021 r. w ramach Programu przyznano stypendium na rok akademicki 2021/2022 **60 Polakom**, w tym 27 wykładowcom i naukowcom oraz 33 studentom i doktorantom.

Ministerstwo, poza przekazaniem środków finansowych, wspiera decyzje podejmowane w ramach działalności Fundacji, monitorując celowość i efektywność realizacji powierzonych zadań oraz wydatkowania środków.

**Szczegółowe zestawienie kosztów finansowanych z dotacji celowej MEiN
na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany
w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta**

Lp.	Tytuł	Wydatki (w zł)
1.	Wyplacone stypendia wraz z kosztami podróży do państwa drugiej Strony i z powrotem oraz w państwie pobytu, zakupy polis ubezpieczeniowych i opłat wizowych, w tym:	5 236 000,00
1a.	- polskim i amerykańskim kandydatom posiadającym co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki w celu odbycia części studiów wyższych, studiów doktoranckich, staży naukowych albo wzięcia udziału w innych formach kształcenia	
1b.	- polskim i amerykańskim pracownikom dydaktycznym i naukowo-dydaktycznym, posiadającym co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych, seminariów lub warsztatów	
1c.	- polskim i amerykańskim doktorantom lub pracownikom naukowym lub naukowo-dydaktycznym, posiadającym co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, w celu prowadzenia badań naukowych	
2.	Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych o programach wymiany stypendialnej oraz o programach współpracy pomiędzy Stronami oraz rozwój współpracy Komisji z absolwentami Programu Fulbrighta	100 000,00
RAZEM		5 336 000,00

2.5. Finansowanie programów stypendialnych realizowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej – jako zadania zlecone przez ministra

W ramach zaplanowanych działań Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej współpracowała (na podstawie zlecenia Ministra) z:

- **Fundacją Liderzy Przemian** (w ramach Programu Stypendialnego im. Lane’a Kirklanda);
  - **Fundacją Kościuszkowską**
- poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

Liczba beneficjentów w ramach tej współpracy w 2021 r. wyniosła **78 (721 600,00 zł)**, w tym: 64 (614 400,00 zł) – w ramach Programu Stypendialnego im. Lane’a Kirklanda oraz 14 (107 200,00 zł) – w ramach programu stypendialnego Fundacji Kościuszkowskiej.

**Zbiornicze zestawienie projektów finansowanych przez MEiN w 2021 r.,
realizowanych przez organizacje pozarządowe**

Lp.	Nazwa programu/przedsięwzięcia	Kategoria	Liczba projektów	Kwota finansowania (w zł)
1.	Program „Społeczna odpowiedzialność nauki”	Program	53	24 921 749,90
2.	Program „Nauka dla Społeczeństwa”	Program	3	4 408 567,95
3.	Program „Doskonała nauka”	Program	51	3 539 541,17
4.	Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego	Otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego	30	2 418 086,64
5.	Współpraca przy realizacji różnego rodzaju inicjatyw wpisujących się w aktualne priorytety Ministra	Wydarzenia i inicjatywy	7	191 199,00
6.	Dotacja celowa na finansowanie wydatków związanych z realizacją wymiany w ramach Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta	Dotacja celowa	1	5 336 000,00
7.	Finansowanie programów stypendialnych realizowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej	Zadania zlecone przez ministra	78	721 600,00
Razem:			223	41 536 744,66